

Nýggi Fame hjá John Dam:

Mest framkomni skelja-trolarin

— skal fiska í Barentshavinum, men fer eisini at leita eftir nýggjum skeljaleiðum undir Føroyum

Fyrst hemari og laksur, síðani rækjur og nú skeljar. Hetta er søgan um eina føroyska fiskiklógv — um ein undangongumann á føroyskum kjøli á fjarleiðum frá New Foundlands-miðum, til grønlandskan sjögv og nú seinastu árin á ríku fiskileiðunum við Svalbard.

Johan Dam hevur aftur bygt eitt nýtt fiskiskip — og aftur er tað eitt far, sum skal troyta nýggjar leiðir og nýggj fiskasløg.

Skipið kom á Havnina sunnukvöldið. Tað hevur fingið navnið Fame eins og tvey undanfarn skip, sum John Dam hevur átt og fært. Tann fyrsti Fame varð bygdur í 1884. Tað var ein slupp, sum John keypti í 1952, men seldi aftur í 1955, tá hann fór á stýrmansskúla. Síðani bygdði hann rækjubátin Fame í 1977. Hetta skipið varð selt til Canada í fjór og við hesi söluni sum grundarlag fóru John og synirnir Hans Andreas og Zacharias undir eina heilt nýggja roynd: at byggja ein skeljatrolara.

Fyrsti føroyski skeljatrolarin kom annars til landið fyrri nokrum vikum síðani. Tað var Anglo, sum Dánjal Johan Godfred og aðrir lótu byggja.

Nú er Fame komin og verða tað so hesi bæði skipini, sum komandi árið skulu royna skeljaleiðirnar í Barentshavinum. Teirra úrslit verður so rættiliga avgerandi fyrri, um landsins myndugleikar fara at geva loyvi til bygging av fleiri skeljatrolarum.

1. floks skip

Fame er bygdur á Langstend skipasmiðjuni í Noreg, og John Dam dylur ikki fyrri, at hann er sera væl nøgdur við skipið. Eitt gott arbeiði úr enda í annan.

— Men nú fáa vit sjálvandi at siggja, hvussu skipið roynist, nú vit fara undir Føroyar at royna útgerðina, leggur hann afturat. Hann visir tó á, at higartil hevur alt riggað, sum tað skal.

Fame kostar 104 mill. kr. og tað er greitt, at fyrri so nógvan pening, so kann ein eisini krevja bæði eitt og annað fyrri ikki at siga alt.

Rækjur og skeljar

Fame er kombineraður skelja- og rækjutrolari. Fyrst og fremst er hann bygdur og útgjerdur til skeljaveiðu, men hann kann eftir einans fáum døgum riggað til rækjaveiðu eisini.

Skipið er 60 metrar langt og 14 metrar breitt. Tað er sera væl útgjort til at fiska, har nógvar isur er. Umframt at talan er um eitt gott og sterkt skip, so hevur tað eisini sterkan motor upp á tilsamans 4000 hestar. Hetta er væl meira enn norsku skeljabátarnir hava.

Sum heild kann sigast um Fame, at hann er betur útgjerdur enn norsku skeljatrolararnir, sum eru bygdur undan honum.

4 dregg

Taka við veiðuliðið fyrst,

so hevur skipið ikki færri enn 4 dregg. Norsk skip hava vanliga 2 ella 3 dregg. Endamálið við at hava so nógvar dregg er rætt og slætt at hava eitt so effektivt fiskiskip sum gjørligt. Dreggini skulu bert vera úti fimm minuttir hvørja ferð. Verður fiskið alt samdægrið, og tað er ætlanin, so verða dreggini úti millum 300 og 400 ferðir um samdægrið.

Hetta krevur tí nógvar krananum og aðrari útgerð fyrri ikki at siga manning. Tískil hevur heldur ikki her verið spart við kranum og trolspolum. Har eru fyra kranar uppá 120 tons hvør og so fyra trolspøl. Til sammeting kann sigast, at fyrstu norsku skeljabátarnir høvdu einans tryggjar kranar uppá 60 tons hvør, og teir seinast bygdur hava 80 tons kranar, men tað visir seg nú, at tað eisini er í minna lagi. Tí avgjordi

John at seta upp fleiri og størri kranar. Hetta alt fyrri at tryggja sær, at einki «haltar», tá teir fiska á leiðunum í Barentshavinum.

3 dekk

Sum nakað nýtt hevur Fame eisini try dekk. Hetta er gjørt til tess at kunna gera alt arbeiði undir dekki, og harafturat hava teir so sett upp tvær skeljalínjur, eina á hvørjum dekki. Við hesum tryggja teir sær størri effektivitet umframt at kunna hava eina linju til at taka, um hin gongur fyrri.

Skipið er eisini útgjort við serstøkum grótskiljara. Nakað, sum norsku skeljaskipini hava longst nóg eftir. Tað er nevniliga so, at nógvar stórt grót kemur við skeljunum inn í verksmiðjuna og hava norsku skeljabátarnir havt ringar royndir við

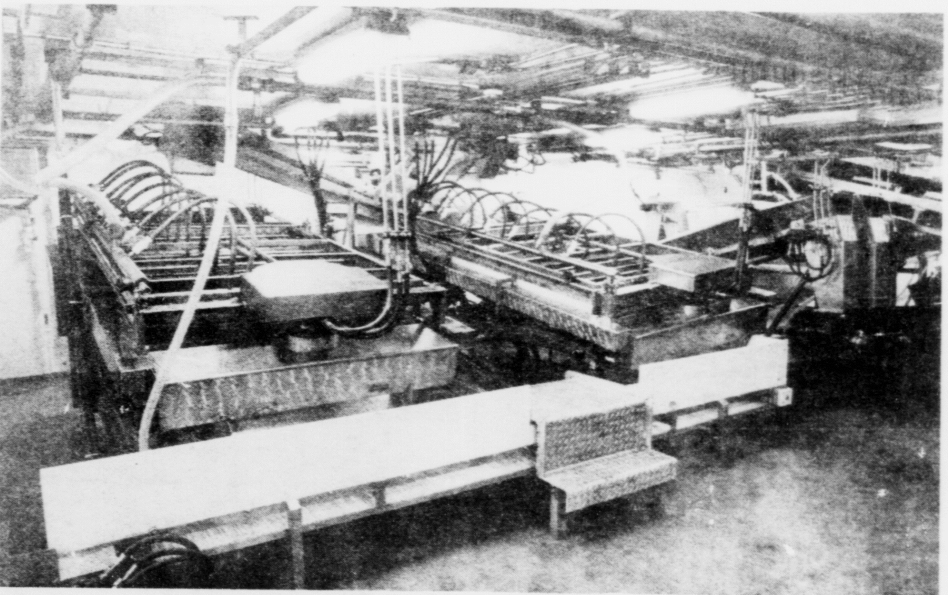
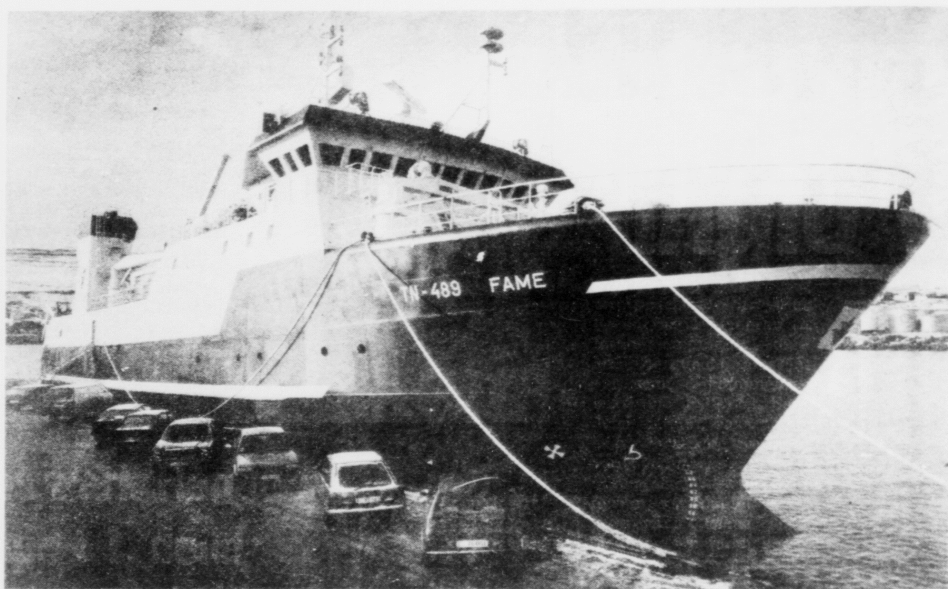
Fame kostaði 104 mill. kr. at byggja

ongum grótskiljara. Fleiri teirra hava verið noyðdir at skift maskinurnar út, tí grót rætt og slætt hevur oyðilagt tær.

Verksmiðjan

Fame hevur annars bygt upp verksmiðjuna eftir amerikanskum ráðum og hava teir eitt upplegg, sum bert fimm onnur skip hava undan teimum. Tey fyra eru í USA og eitt er í New Zealandi. John Dam sigur seg vera sera væl nøgdan við amerikansku skipanina. Eitt nú fáa teir vøddarnar úr skeljunum við dampi, meðan nóg menn brúka kókandi sjögv.

Tað er tó ikki bert á verksmiðjuni og troldekkinum, at Fame er væl útgjerdur. Eisini á brúnni

Rúmligt er á verksmiðjuni